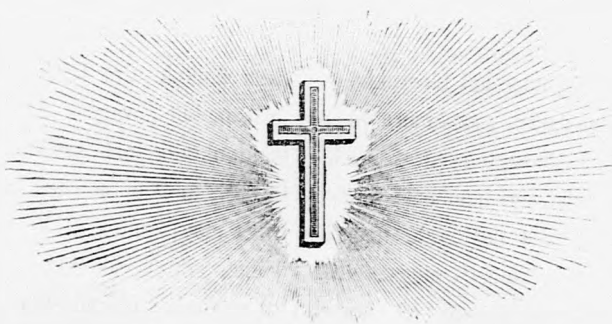

Megjelenik e' lap hetenkint egyszer, csötörtökön. Előfizethetni rá Pesten, a' jó és olcsó könyvkiadó társulat' ügynökénél uri - utczai 450-dik számú Horváth házban; Emich Gusztáv' könyvkereskedésében uri- és kigyó-utca' szegletén. Vidéken a' es. k. postahivataloknál.

Előfizetési díj ¼ évre Budapesten kihordással 30 kr. félévre 1 ft. pp.; vidékre postán borítékban félévre 1 ft. 20 kr. pp. A' lap' szerkesztését illető levelek egyszerűen „a' Katholikus Néplap' szerkesztőségéhez” czímezendők. (Pesten a központi papnöveldeben)

KATHOLIKUS NÉPLAP.

BUDAPESTEN.

21.

November 21. 1850.

Dicsőség Istennek a' magosságban, és a' földön békesség a' jóakaratu embereknek.

Lukács 2. r. 14. v.

Vigyázzatok!

II.

A' francia forradalom.

Alig lehet falutokban olly ember, ki a' francia lázadás' iszonyúságairól egyetmást ne hallott volna. A' hecsületes embernek hideg futja végig a' hátát, ha rágondol, mik történtek ott; midőn a' népnek söpredéke nemcsak a' királyi széket égette meg, hanem a' király' fölkezt fejét is hóhérpallas által üttette le, 's így a' polgári társaságnak minden kötelét széttépvén, ezrenként hullottak le a' legjobb polgárok' fejei a' nyaktiló-bárd alatt. Párisban, Lyonban patakként folyt a' vér. De a' gonoszok mindezzel meg nem elégedvén, páronként ágyuk' torka elébe sorba állították a' halálra szánt emberáldozatokat, hogy egyszerre annál többnek lássák kiömleni véré't 's szétszaggatott tagjait Itt sem volt vége vakmerő gonoszságuknak. Isten ellen emelkedtek fel elvégre 's az ég és föld' teremtő Urát közös határozattal tagadták meg, kikiáltván, hogy: „Nincs Isten” mig azalatt egy gyalázatos életü meztelen személyt hordoztak körül

vállaikon, hogy azt imádják ezentul Isten' helyébe. — Nem rémülsz-e el keresztény barátom ezeknek hallására? — Óh nyomoru balgatag nép, reszkess, mert megtölt már fejed fölött gonoszságod' mértéke! — És Isten csakugyan megismertette velök azonnal mindenható hatalmát; mert a' lázadásnak legvérengzőbb szörnyei magok is erőszakos halállal végezték be átkos életöket; a' francia nép pedig, melly elhagyta magát esábittatni általuk, 25 esztendeig tartó háborúval büntettetett meg, mellyben a' népnek több százezrei elhullottak.

Ezt hallván ker. barátom! nem kívánod-e tudni, hogy ugyan mi vitte a' francia népet ennyi gonoszságra és istentelenségre? Hiszen a' vadak' legszörnyeteghebbje, a' tigris sem ont ennyi vért; 's még e' kegyetlen vad is, ha az Isten' egét dörrögni hallja fölötte, a' kösziklák' üregeibe vonultan remegve várja a' zivatar' elvonulását: csak e' lázadók nem rettentek meg szörnyü tetteik fölött! — Én leiom ennek szülő okát, csak olvassátok figyelmetesen a' mi következik.

Franciaországban volt nehány nyughatatlan elméjü, a' gonoszságban megrögzött, de a' mellett

tudományos ember, kik, hogy magokat híresekké tegyék, több könyveket irtak össze, 's azokban a' jó erkölcsöket kigunyolták. az anyaszentegyházat 's lelkipásztorokat legyalázták. a' felsőségi hatalmat, melyet Isten az égből tetszése szerint osztogat, magoknak tulajdonították. Jézusnak tanítását megvetették. 's elbizakodva dicsekedtek vele, hogy ők semmit sem hisznek: míg ellenben a' fajtalan életet szép szavakkal ajánlották. a' pogány tévelygő tanításokat kellemetesekké tették, 's a' nép' szívében olly kívánságokat gerjesztettek, melyek nemcsak vétések, hanem veszedelmesek is. A' balga népnek, melly nem tudta, mire vezetli ez ötet. tetszetek az illy tanítások; mert azok szerint szorgalom helyett tékozlásnak. mértékletes józan élet helyett fajtalanságnak 's dobozódásnak adta magát. Semmibe sem vette már a' törvényeket, az előjárók' szavait megvetette. a' hűséget esalárdsággal, az igazságot erőszakoskodással váltoita fel: mignem végre azon borzasztó dolgok' elkövetésétől sem iszonyodott vissza, melyekről feljebb emlékeztem.

Lásd keresztény barátom! néhány nyughatatlán elméjü 's megromlott szívü ámitó milyen inségbe döntötte gonosz könyveivel Franciaországot, sőt egész Európát; mert ki ne emlékeznék arra, hogy szegény magyar testvéreink közül is hányan hullottak el a' hosszas francia háboruban? . . .

Ez előtt egy pár esztendővel, midőn forrongásban volt édes magyar hazánk, e' lelki mérget keverő emberek leginkább a' világi előjáróság ellen irkáltak. hogy meggyűlöltessék a' törvényt, és annak kiszolgáltatóit. Most, midőn a' rend és béke helyreállott, a' világi hatóság körmeikre üt, ha ötet gyalázní merik: azért neki estek anyaszentegyházunknak, ezt tépik, ennek rendeleteit, szent szokásait, szertartásait bestelenítik. És nem kell-e fájdalommal eltelni a' jólelkü embernek, midőn látja, hogy a' kath. anyaszentegyházat szabad szóval és írással kigunyolni, üldözni, káromolni.

Bár ne volna okunk panasza fakadni, hogy

ezen ámitók ujra feltámadtak. De miután a' sajtó felszabadult, vagyis 1848-dik esztendőől fogva mindenkinek azt szabad kinyomatni, a' mi neki tetszik, mint a' nép lelkének megmérgező lidérczei ismét megjelentek e' jó madarak közöttünk veszedelmes könyvecskéikkel, ujságaikkal. — A' vigyázatlan ember először nem ismeri ki őket; mert hasonlók a' bányabőrbe bujt farkasokhoz. Ők édes beszédűek, magasztalva tudják árulni mérges tanításait, mint a' házaló zsidók ringy-rongy portékáikat. Hozzá simulnak a' szegény emberhez; dicsérik neki még gyarlóságait, hibáit is, hogy mint a' kígyók annál közelebb juthassanak hozzá, 's így körülfonva, szívébe fujják mérgöket. Különösen emlegetik e' három szót: felvilágosodás, szabadság, előhaladás. Ők — ugymond — fel fognak téged világosítani, mivel szerintök eddig sötétségben voltál; szabaddá kívánnak tenni, mint ha lánccsörögne most is kezeden; 's azt akarják, hogy emberi rendeltetésed szerint folytonosan előbbre haladj. E' szép szavakat használják ők mindenütt írásaikban, hogy te azokba bele szeretvén, tanításaikat szivedbe fogadd, 's mint a' családok után kapkodó hal, horgukra kerülj. Azért, — ha meg nem untad olvasni soraimat, megismertetem veled azon világosságot, szabadságot és előhaladást, melyben ezen ámitók részesíteni akarnak, mi jó van a' szép édes szavak alatt, 's mit várhatsz tőlük, ha tanítványaikká szegődöl.

Mester István.

Boldogasszony' bemutatása.

A' katholika anyaszentegyház nov. 21-dikén ünnepli Boldogasszony' bemutatását, mivel Joákim és Anna, a' Boldogságos szüz' szent szüléi, a' sz. szüzet, Máriát, e' napon a' templomban Istennek följáérták, azaz, mivel Mária szent szülői által a' mai nap a' templomban Istennek szolgálatába

be lön avatva. A' zsidóknál tudniillik némely szülők gyermekeiket különösen följánlották Istennek, 's illy gyermekek a' templom melletti épületekben laktak, és a' papoknak 's levitáknak szolgáltak sz. foglalatosságukban. Illy különös följánlás- vagy beavatásra példánk van Sámuelben. Igen régi ajtatos hagyomány szerint a' Boldogságos szüz is ünnepelesen följánlatott az Urnak. Ez az eredete a'

jelen ünnepnek. Az anyaszentegyház ez által azon magasztos erényekre emlékeztet bennünket, miket a' szent szüz már kora ifjúságában gyakorlott. Szent Ambrus így írja le azokat: „A' szent szüz alázatos szívé volt; keveset beszélt, és eszélyesen végzé minden dolgát; örömmel 's figyelmesen olvasta a' szent könyveket, sokszor és buzgón imádkozott; engedelmes, tiszteletteljes volt az előjárók, nyájas és szelid az alattvalók iránt; szerette a' szegényeket és örömet társalkodott a' szükölködőkkel; kerülte a' kérkedést, utálta az irigységet; rosszat senkinek sem ohajtott, hanem mindenkinek jót kívánt és tett.” — „Ime' keresztény szüzek! mond továbbá az említett sz. tanító, ime! az erényességnek tiszta tükre; ime! a' tökéletességnek példaképe.

mellyet a' Boldogságos szüz, e' legtisztább 's legszentebb teremtmény, mutat nektek. Tőle tanulhatjátok, mit kelljen kerülnötek, mit cselekednetek.”

Máriához.

Irgalomnak édes Anyja!
Énekünk hön üdvözöl,
Életed dicső erények?
Lángtűzében tündököl.
Jézusodnál nagy szerelmed,
Tőle kérj nekünk kegyelmet,
Kérj kegyelmet, Mária!

Bűneinknek porba sújtó
Terhe rajtunk vesztegel,
És azért segélyt csak innen
Vár a' zaklatott kebel.
Hogy birjuk malasztja' kincsét,
'S tépje szét a' bűn' bilincsét,
Kérd Fiad', szüz Mária!

Adj erőt a' vést legyőzni,
Melly felettünk összezsap;
Hogy hibánk felett ne síránk,
Nincsen óra, nincsen nap.
Nézd keservét a' kebelnek,
Mind kegyelmért esdekelnek —
Dus kegyelmért — Mária!

És szívünk bűnbánatában
Minden áldozatra kész,
Istenétől elszakadni
Többé nem lesz oly merész.
Nézd e' vágyat hő szívünkben,
'S azt betöltni életünkben
Hadd betöltni, Mária!
Sujánszky.

A' kőszegi árvaház.

Soraimat ezen intézet' megismertetésére szántam, hogy lássa a' világ a' keresztény hit' termékenységét, — hogy lássák az illetők, — hogy a' régiek szépen összerakosgatták keresztényileg

meztakart filléreiket, azokat a jótékonyág' oltárára tették, 's idővel az emberiség' örömeire oly intézeteket emeltek, melyekben az egyház és hazá' reménydus sarjadéki neveltettek, hogy így az egyház vallásos fiaikat, a' haza derék polgárokat adhasson a' világnak. —

Voltak esetek, midőn egyházi és világi férfiak kezét fogva mozdították elő ezen legdicsebb vállalatot, legnagyobb részt azonban illy intézetek kizárólag az egyháziak' bőkezűségének köszönik létüket. . . . Hogy sokakat ne említsek, csak maga az egy Lajcsák Ferencz, volt nagyváradi püspök, két milliónál többet fordított hasonnemű czélokra. . . De lássuk a' közszegit.

A' kőszegi árvaház' (Vasban, szombathelyi egyház-megyében) első alapját K e l c z I m r e, Jézus társasági szerzetes' vallásos buzgósága 's keresztény szeretete veté meg 1750-ben, ki néhány rokonkeblű szerzetes társaitól nemes szándékában gyámolittatva a' hivek' adakozásaiból 5000 forintra menő összeget gyűjtött, hogy ennek kamatjából oly elhagyott szegény, 's árva gyermekek, kik vagy magok szabadon a' kath. hitre térnek, vagy szűkölködő szüleiktől nevelés végett önkényt átadtnak, avagy kath. szülék' kora halála, szegénysége, vagy hanyagsága által magokra hagyatnak, 's lelki veszedelemnek kitétettek, az üdvözítő kath. hit' tudományában, 's a' keresztény erkölcs' szabályaiban neveltessenek, miszerint mind lelki üdvökről, mind életök' jövő sorsáról kellően gondoskodni képesek legyenek. Ezen zsenge intézet, melyet csekély erő, de annál buzgóbb lélek alapíta, csak hamar meleg részvétre talált az emberiség' valódi jóléteért lángoló szivekben.

Kőszeg városa, 's egyes polgárai, több vidéki főrangúak 's nemesek gyarapíták azt pénzbeli adományokkal. Azonban szilárdabb állást 's tágosabb hatást Adelfi Antalnak, a' dunántuli kerületi tábla elnökének, Kőszegen jul. 8-kán 1768-ban tett 's febr. 1771-ben foganatba lépett végrendelete által

nyert, miszerint szerzeményének nevezetes részét 70.000 forintot Jézus igaz anyaszentegyházának gyarapítására, 's a' keresztény hivek' üdvösségének elősegítésére, ezen intézetnek ajándékozta. Az alaptökének illy tetemes öregbítésével szaporodott a' növendékek' száma is, kik először egy bérbe vett, utóbb pedig egy megvásárolt házban neveltettek. Különös atyai gonddal ápolta ezen vallásos buzgóság-szülte intézetet a' szombathelyi egyházmegyének szinte buzgó, feledhetetlen első püspöke felső szopori Szily János, ki főpásztori bokros gondjai közt sem feledkezett meg nyájának ezen kised részéről, hanem annak czélszerű ápolására, 's nevelésére a' lelkismeretes kezelés, és bölcs takarékoság által meggazdálkodott kamatokból egy tágasb, 's az előbbinél alkalmasb épületet emelt a' várostól pénzen vett téren a' nélkül, hogy az intézet' tökéje, mint a' nmélt. Helytartó Tanácshoz dec. 17-dikén 1785-ben intézett folyamodásában vallja, egy fil-lérnyi csorbát szenvedett, vagy a' növendékek' száma kevesítettett volna, sőt ezen időközben még az alaptökét is 3754 forinttal nevelte. Ezen nagy-szerű épületet, melyet az árva növendékek ma is laknak, alig végzé be a' fáradhatatlan főpap 1785-ben, midőn legnagyobb szomorúságára, 's a' vidék' szellemi 's lelki kárára apr. 28-kán 1787-ben, 2-dik József császár' rendeletéből, ezen intézet rendeltetése helyéről, Kőszegről, elvitetett, 's Pó-zsonyba áttéttetett, alaptökéje a' vallási alapítványokhoz csatoltatott, az épület pedig a' kerületi kir. tábla' ülési helyéül kibéreltetett. Azonban 2-dik József halála után 1790-ben, maj. 1-én mindenek helyreállítottak. Ekkor K e l c z Imre, az első alapító, Krisztus' religiója szerinti szeretetének, mely nem egy pillanatnak hiu dics- 's haszonvágy ébresztette, 's nyom nélkül ellobbanó lelkesedése, hanem a' religió igazságaitól áthatott, 's mindenki' boldogságát egyiránt ohajtó szívnek tettek- 's áldozatokban dus, és soha meg nem szünő hajlandósága és készsége volt, példás tanuságát adá. Ugyan is

1790-1792-ben, midőn már győri kanonok és adalberti prépost volt, több izbeni adakozásával 67,700 forinttal nevelte az intézet' alaptőkéjét, minek következtében 1782-ben már 80, részint katolikussá lett, részint árva gyermek nyert vallási, erkölcsi, 's tudományos nevelést. Örök hála' emlékeül ezen intézet' a' két nagy lelkü alapítónak nevével „Adelfi - Kelcz árvaház'nak nevezetik.

A' növendékek' fölvétele az intézetbe a' megyés püspököt, és a' nemes káptalant közösen illeti. Azonban Kőszeg városa is nevez S-at, minthogy eredetileg adományjal járult az intézethez. A' fölvettek eledellel és ruházattal láttatnak el, az intézetben létök' egész ideje alatt gondos fölvigyzat alatt vannak. Az intézetben iskola nincs, hanem koruk, és tehetségökhöz képest vagy a' helybeli nemzeti iskolákba, vagy a' gymnasiumba járnak. Kik a' tudományokra hajlandóságot 's alkalmas elemetehetséget mutatnak, 's jámbor viseletök által magukat ajánlják, mindaddig az intézetben tartatnak, míg a' gymnasium' mind a' hat osztályát be nem végzik: kik pedig a' tanulmányokban nem nagy előmenetelt tanúsítanak, nehogy idővel a' dologtól elszokva a' hazának henye, 's haszontalan polgárává váljanak, valamely általok választott mesterség' megtanulása végett ügyes mesterekre bizatnak. — Inas éveikben ruházattal az intézettől láttatnak el, sőt a' szegődési és fölszabadulási költségeket is ez viseli. Az intézetből kiléptekor minden növendék egy öltözet ruhát kap. Minthogy pontos fölügyelés alatt rendhez és szorgalomhoz szoktattatnak, több szülők meghatározott tartási díj mellett beadják gyermekeiket.

Az intézet' alaptőkéje, melly Kelcz Imre' gyűjtemény- 's adományaiból, Adelfy Antal' kegyes hagyományából, Kőszeg városa' 's egyéb nagyrészint egyházi jötevők' adakozásaiból gyűlt, a' a' pénzértékének századunk' elején történt gyakori változásával nagy veszteséget szenvedett, de a'

lelküismeretes 's pontos kezelés, és ujabbi, majdnem egyedül egyházi férfiak' kegyes hagyományai által ismét annyira növekedett, hogy az 1841-ki számadás szerint 183,095 forintra fölrug váltó cz., ide nem számítván a' szombathelyi székes-egyházi káptalan' két jótévő, a' szellemi 's erkölcsi nevelést hön pártoló, boldogult tagjának, Czuppon György, és Török József apát és kanonokok' hagyományait, mellyek, minthogy végrendeletök még tökéletes teljesedésbe nem mehetett, külön kezeltettek. Az első apr. 2-kán 1819-ben, a' másik mart. 19-kén 1840-ben tett végrendeletekben általános örökösökké ezen intézetet tevék, olly megjegyzéssel, hogy a' fölvételnél a' családjokból származott gyermekeknek elsőség adassék.

Főkormányzója ezen intézetnek, már régtől fogva, n. Várady József cz. püspök, 's szombathelyi nagyprépost, ki életének legszebb örömei közé számítja ezen intézetről gondoskodását. A' ház' gondviselője 1835-től n. Tóth József, megyebeli áldozó pap, kit legszelidebben leereszkedő bánásmódja miatt mindenki tisztel és szeret. Volt az intézetben az előtt tanulmányi fölügyelő is, melly állomás azonban darab idő óta megszűnt.

A' legujabban behozott tanrendszer' következtében az 5-dik és 6-dik évi növendékek iskolai pályájokat felbeszakasztani kénytelenitendettek, ha a' m. megyei püspök, 's a' ft. káptalan' atyai intézkedése e' bajon nem segít. Az említett növendékek — összesen 12-en — most Szombathelyen folytatják iskolájukat. Kosztot, szállást, 's egyéb szükségesekeket — mindenik növendékért fizetendő bizonyos összegért — a' helybeli papnevelő intézet ad nekik. Egyedül ruházattal láttatnak el Kőszegről.

Hogy jövőre mi fog az intézettel történni? Isten tudja. Így azonban nem maradhat, mert az ebbeli kezelés az intézetnek kétszeres költségébe kerül. Jövője egyáltalában az intézetnek Kőszegen nincs.

KATHOLIKUS ÉLETKÉPEK.

Kardzagi katolikus népelet vallási tekintetben.

(Vége.)

Megemlítendő még azon nem közönséges vallási érzelmet tanusító buzgalom, melyet a kardzagi katolikuság kitüntet a jövő évben állítandó kálváriánk iránt. — Városunk szélén, nem épen kívül, hanem néhány házzal beljebb, a tagos debreczeni ut' keleti oldalán emelkedik egy magos halom, melly hajdan temetkezési helyül szolgált a katolikus híveknek, de 1831-dik évben már sírokkal betelven, az óta nyugalomba van helyezve, és mint egyház' tulajdona évenként árokkal körülkerítettik: ezen halmon szándékozunk mi — Isten' segedelmével — a jövő évben önkényes ajánlatok' útján fölállítani az említett kálváriát; és e' czélra a tervezet szerint körülbelől 1200 vforint kívánatlik. Öröm látni népünkben ezen vállalat iránti részvétet; a legőszintébb szivességgel jegyeztettek fel az aláírási ivre az ajánlatok, mellyek kétséggel fel is fognak adadni; lángoló buzgalommal kész áldozni mindenki, és tudunkra csak egy szegény napszámos sincs, ki elnézhetné, hogy adománya nélkül állíttassék fel váltságunk' szent emléke. Ur Isten! ezen közlekedéssel fölkarolt jó ügyet áld meg, szenteld meg és tedd foganatossá!!!

Még egy magányos kökereszt' alapítása is munkába van véve; a kereszt ugyan évek óta kész de lényeges része az illető kőfaragó' csalfasága miatt hiányzik: ezen kereszt' tökéletes kiállítására bizonyos Tóth nevű testvérek, atyjok' végrendeletének következtében, 60 vforintot tettek le, mi már ekkorig kevés hián 100 vforintra nőtt, és nő mind addig, míg a szándék teljesülhetend. — Hasonlólag szaporodik Mária' sz. szive' társulatának pénztára, melly jelenleg 56 forintot tesz: és ez ha megüti majd a szükséges mennyiséget, egy tiszta fehér selem mise-ruha készület' vételére fog fordíttatni. — Nemkülönbentemplomunknak — porhanyos téglapadozata helyett — faragott kövekkel leendő diszesb kirakatása is tervezve van, az e' végre szükséges pénzalap sem hiányzik egészben: — csupán egy pár évi várakozás — és e' szándék szintén teljesedésbe mehet, — vagy talán még előbb is. Valamint gazdagon aranyozott 3 oltáraink' diszitményeinek, képeik' rámainak, és szó-

székünknek sárga szinezete hamuszín márványozatra szándékoztatik festetni, mi izletesebb is leendő, az aranyozások is kellemesebben tünnek ki a barnás szinezet közül; ezen terv hasonlólag kevés évek mulva létesíthetetik, az egyház' jövedelméveli takarékos bánás által. Előbb nyereend azonban szent Mihály oltára megújítást; mivel e' czélra bizonyos Rácz Mihály, ki 1834-dik évben mult ki, 100 váltó forintot hagyományozott, minek az óta kamata 96 forintot tesz: ezen 196 forint rövid időn bevéttetik és azonnal sz. Mihály' oltárának földszítésére fordíttatik. — Ha még mindezek mellé, a' fönt dicsért fájdalmas Anya' képének irányában hasonló remek készületü ábrázolata állíttatnék a' szenvedett Jézusnak, mi nem is fog elmaradni: — akkor templomunk olly ékes alkotmány leendő, mint egy kised mennyország.

Elhallgatva egyéb fogásban lévő eszméket, csupán az említett, már kezdett, s megkezdendő tervekben láthatni, mikép Kardzagon a' katolikus vallásos élet nem szunnyadozik. — Ezen megjegyzéssel bevégeztük népeletünknek anyagi, — szellemi — erkölcsiségi és vallási tekintetben fölfogott ismertetését. — Ha igénytelen cikkeinkből olvasóink tanulságot meríthettek, — Istennek hala! — Különbent megmondottuk a' „Kath. Néplap“ 5-dik számában, mikép „mi jobban tudunk olvasni, mint írni“: de föl-szólíttatásunknak, s ennek következtében tett ígére-tünknek — mind a' becsület érzésnél — mind e' közhasznu lap által képviselt katolikus szent érdek iránti szeretetünknel fogva — tehetségünk szerint eleget tenni akartunk: — ez szolgáljon mentségül, midőn kevés tehetséggel, és még kevesebb készülttséggel léptünk fel a' nyilvánosság' mezejére. — Nincs is már egyéb mondani valónk, mint sem az: koronázza üdvös suker szerkesztő ur' fáradozásait — mindvégig — megkezdett pályáján; őnt és minden olvasóit áldja, szentelje meg a' jó Isten! És dicsértessék a' Jézus Krisztus mindörökké. Amen.*)

Hollay József m. k.
gyógyyszerész.
Szabó János m. k.
szabómester.

*) Igen nagy lelki örömmel vettük s közöltük kardzagi atyáinkfiainak becses leveleit, mellyekben valóban igen sok tanulság foglaltatik; különösen

Hazai tudósítások.

Pest nov. 21-kén. A jó 's olvasó könyvkiadó társulat e' napokban ismét egy jó könyvet adott ki, mellynek czime: **KATHOLIKA EGYHÁZ TÖRTÉNETE.** Középtanodai ifjuság' számára írta Fábrián Ambrus. Már régi ohajtása volt a' katolikus tudomány' minden barátjának, hogy a' katolikus tanuló ifjuság egyházának történetét ismerje, abban Istennek félre nem ismerhető ujját lássa, 's ekként érezni tanulja: milly nagy szerenese a' kath. egyház' fiának lenni. Ezen czél' elérésére igen alkalmas kézikönyv a' fönemlített munka, melly is tehát a' szülőknek, nevelőknek a' leghathatósban ajánlatik. Különösen fölkérettetnek a' középtanodák 's más intézetek' t. cz. igazgatói, hogy az említett könyvet iskolai könyvvül elfogadni, 's terjeszteni méltóztassanak. A' nyolczadrétü 's 14 ivnyi munkának az ára kemény kötessel 30. kr. p. p.

— A' váczí káptalan' megrendelésére a' napokban készült el a' **makula nélküli kegyes szűznek** 8 láb magas és 6 láb széles olajfestvénye ügyes festőnk Vidra Ferdinánd' esetje által, 's az a' szent Ferencziek' egyházában közszemlére ki volt téve; sok dicséretben részesült, 's épen azért e' magát Romában képzett hazánkfiát egyházi festvények — ugymint oltárképek, zászlóképek, 's más effélék' készítésére ajánljuk; atyánkfiái bizonyon jó és jutányos művekre számíthatnak. Vidra ur lakik Pesten újvilág utczai Schmidunger házban.

Kalocsa nov. 12. T. ujságíró uram! Engedje meg, hogy én is egy örvendetes hirrel gazdagítsam kedves ujságát. Mindenszentek' napján nálunk a' plebániatemplomban, Soos Mihály reformált vallásu egyén, nagy mise alatt számos hívők' jelenlétében ünnepélyesen ellene mondott a' tévelynek, és főtiszt. Bedcsula

látni lehet bennük, egy jó lelkületü 's böles buzgósággal vezérlett kath. község' épületes képét. Köszönjük tehát igen szépen kardszagi atyánkfiainak becses közléseiket 's azokat magunknak jövőre is kikérjük; különösen írják meg a' „Kath. Néplapnak“, ha majd az utolsó levelükben említett szép vállalataikat az Isten' nagyobb dicsőségére 's embertársaik' lelki épülésére végrehajtották; mi hogy az Isten' szent áldása mellett mielőbb megtörténjek, szívből kívánja
a' szerkesztő.

Tamás kanonok-plebános ur' kezeibe letette a' ker. kath. hitvallást. Bővebb felvilágosítást ad a' t. cz. plebános urnak mind a' jelenlévő hívekhez, mind pedig az új megtérthez tartott rövid beszéde: „Ajlatos Keresztények! Ime, nagy örömet hirdetek nektek! Édes anyánk a' ker. kath. anyaszentegyház gyermekeinek száma — hála a' Mindenhatónak! — ismét egygyel szaporodott. Egy gyermeke, a' ki eddigelé önvétke nélkül édes anyjának kebelén kívül tartózkodott, miután máshol lelki nyugalmat és vigasztalást hiában keresett, visszatért azon egyházba, mellyben hajdan szeretett ősei valának. — Ugyanis Soos Mihály, helybeli tömlöcztartó, miután 14 évi katonáskodása alatt a' ker. katolika hitnek igazságáról elmélkedett, és a' katolika egyház' magasztos szertartásait megizlelte 's megkedvelte volna; eltökélé magában, hogy a' helvét vallást, mellyet követett, elhagyandja, és a' katolika egyház' kebelébe, a' honnét ősapái kiléptek, visszatérjen; melly üdvös szándékát az isteni malaszt' segédelmével mostanság teljesítette is“ sat. — Oh! de van még egy szomorú hír is, mellyet, hogy hosszú ne legyenek, röviden érintek. Folyó hó' 9 és 10-dik közti éjjel, épen midőn a' szél leginkább dühöngött, a' város' közepében tűz ütött ki, 38 házat hamvasztott el. Képzhetik édes rokonim milly nagy szerencsétlenség ez most, midőn a' tél már-már a' nyakunkon van! pedig ezen szerencsétlenség az idén már másodszor történt, sokan azok közül, kik most elégték, már másodszor jutnak koldusbotra. De az Isten küldött vigasztalókat. Érsek ő nagyméltósága 1000, a' főkáptalan pedig 200 váltóforintot ajánlott a' szerencsétlenek' számára. Ezenkívül sokan fölkeresték a' szerencsétleneket a' füstölő romok között is, hogy a' siránkozók' könyneit letörülhessék. Isten áldja meg érte őket!

Molnár János.

Mi hir a' nagy katolikus világban?

A' katolikus hitélet Franciaországban minden országos megrázkodtatások és pártmozgalmak mellett is legszebb gyarapodásban van. Ott már több tartományi zsinatokat tartottak a' püspökök. A' 15 egyházi tartományokból 11 érsek már tartott zsinatokat. Ezekben sok üdvös és böles rendeletek hozattak. A' rheimsi 's párisi zsinatok' határozatait pápa ő szentsége már megerősítette, és azok fogatba is vétettek. Nem lehet

kétkednünk, hogy a' többi zsinatok' rendeletei is pápai megerősítést nyerendnek. A' zsinatok' tartásakor számtalan hívó nép tódult az érseki fővárosokba látni az összesereglett püspökök és papok' dicső munkálkodását az egyházi fontos kérdések, és a' keresztény jó nevelés körül. E' részvéte a' népek legszebben tanúsítja, hogy a' francziáknál a' vallásos érzelmek megszállották a' nép' lelkiületét, hogy ott az egyházi szellem uralkodóvá lett.

Egy másik igen feltűnő jele a' vallási szellem' elhatalmasodásának Franciaországban a' szabad egyházi iskolák' felállítása körül mutatkozik. Franciaországban a' közoktatást elebb egyedül maga a' kormány kezelte. A' párisi egyetem volt a' központ, honnan a' vidéki iskolák kormányoztattak. Ezen uton a' vészes, egyházellenes tanítványok mindenfelé elterjesztettek; mert tanítónak más nem alkalmaztatott, hanem csak olyan, ki az egyetemtől nyerte a' felhatalmazást. Belátták a' püspökök és a' lelkes családapák ezen rendszernek káros voltát, azért az országgyűlésen régóta sürgettetett az iskoláknak felszabadítása ezen egyedüriságot gyakorló rendszer alól. Ez évben sikerült a' francziáknak egy szabadabb oktatási törvényt hozni létre, mert ott a' katolikus ügyet nemcsak papok védik, hanem a' legkitűnőbb világiak is. Ezen újabb törvénynek azon örvendetes következése lett, hogy alig hat hónap' lefolyta alatt a' papság és világiak kezét fogva többet állítottak fel 50 nevelő intézetenél, melyekben az ifjúságot mindennemű tudományra papi testületek tanítják, 's a' mellett erényesen fölnevelik; ezekből aztán lehet egy jobb nemzedéket várni, mert nem lesznek megrontva az álhőlesészetnek vészes tanításai által. Ezen nevelőintézetek' életrealóságát az tanúsítja leginkább, hogy az álladalmi iskolák' népessége mindinkább alább száll, ezeké pedig szaporodik.

Harmadik jelensége a' Franciaországban terjedő vallásos szellemnek abból is kivehető: hogy ott midőn a' törvényszékek üléseiket megkezdik, vagy bevégzik, mindig ünnepélyes isteni tisztelettel fognak a' nagy munkához, 's hálaadással fejezik azt be. Ez így volt régebben hazánkban is, de most nem hallunk róla semmit, pedig Franciaországban nem a' kormány rendeli

a' „Veni sancté-t“ vagy a' Te Deum-ot, hanem magok a' hatóságok kérik meg a' püspököt, hogy vezesse őket Isten' oltárához, mielőtt a' birói fontos tisztelet megkezdénék. Ez így történt közelebb magában Páris városában.

A' jó 's olesó könyvkiadó társulat' ujonan nyert tagjainak névsora-

Csanádi püspöki megyében új részvényes tagok. (Folyt.) Nt. Novák Pál, bireti lelkész. Nt. Kögl Károly, perjámosi lelkész. Nt. Zahn Gáspár, alesperes, lovrini lelkész. Nt. Zahn József, gottlobi lelkész. Nt. Kraker György, varjasi lelkész. Nt. Kümmer János, alesp. étskai lelk. Nt. Christ Károly, lázár földi lelk. Nt. Nyári györgy, molyfalvi lelkész. (Folyt. követ.)

Iskolai ösztöndij.

Néhai Imre János, egyetemi tanár alapítványából egy évenkénti 70 pftnyi ösztöndij megürült. A' végrendeletnél fogva megnyerheti azt olly r. kath. magyar ifju, ki 1) Imre családjából való; ilyennek nem léteben 2) Hevesvármegyei születésű és az egri érseki Lyceumban mind erkölcsére mind szorgalmára nézve jeles tanuló. Az ezen iskolai díjat elnyerni kívánók kötelezettek, kellő bizonyítványokkal ellátott folyamodványaikat az egri érseki lyceum' igazgatójához f. 1850. dec. 20. benyújtani. Pesten oct. 31. 1850.

Reisinger János.

a' bölcsészeti kar e. i. dékánja.

Kegyves adományok' jegyzéke.

Tűzvész által károsult devecserieknek. Pástor Gábor Szilágycsehi tanító 1 f. p. p. — Egy valaki Széplakról 1 f. p. p.

Árviz által károsult bresciaiak' számára a' haszti hivek 14 f. 50 kr. v. cz.

Kiadja „a' jó és olesó könyvkiadó társulat;“ ideiglenes szerkesztő Blümelhuber Ferencz.

Eisenfels és Emich' könyvnyomdája, uri-utca, 449. sz.